

Roudníky **od minulosti k současnosti**

Historie vzniku Roudníků byla popsána ve druhém čísle Chabařovických novin. Vraťme se však připomínkou do období, kdy tato obec zažila největších změn. Tou dobou je posledních 150 let, kdy Roudníky prošly tak bouřlivou dynamikou vývoje, že bychom jen těžko hledali srovnání u podobných obcí naší země.

Do roku 1830 bylo hlavní obživou obyvatel Roudníků zemědělství, převážně soustředěné při statku Roudníky. Zvrat nastal, když se do průmyslového rozmachu zapojilo uhlí, na kterém se vlastně rozprostírá celá obec, kterou toho času měl v držení rod Nosticů z Trmic. Albert Nostic ovládl ložisko uhlí z východní stany, od severu se k Roudníkům dobýval tehdy největší těžař oblasti hrabě Westphalen z Chlumce, kterému patřilo m. j. i Chabařovicko. Nábor nových pracovníků z jiných koutů země pro vznikající doly přivedl do obce nové osadníky, ale byl také příčinou počestění jejich obyvatel. Nosným povoláním obyvatel se tak stala práce v dolech. Roudničtí havíři získali převahu především v dolech které byly vybudovány přímo na katastru obce a nebo v sousedství. Byly to doly Marie Antonie, Bohemie, Doblhoff (Kateřina), Neuhoffnung, Marie Teresie, Teutonie, Agata, Josef a další menší provozy při výchozu uhelné sloje.

Příliv nových obyvatel vyvolal poptávku po bytové výstavbě a tím i po stavebním materiálu. Vhod přišla místní ložiska cihlářských hlín, které začaly zpracovávat nově budované cihelny přímo v obci a jejím okolí. Poslední cihelnou, po které zbyly do dnešní doby znatelné ruiny byla „Fügnerka“. Ta byla situovaná naproti Marii Antonii ve směru na Modlany.

Na doly se začal nabalovat i další drobný průmysl, který uspokojoval jejich poptávku v sortimentu těžebního zařízení. Takovým provozem byla původně ocelárna, vzniklá na odvalu likvidovaného dolu Neuhoffnung I.

Odbytu uhlí ve směru na Ústí n. L. přestal vyhovovat i stávající komunikační systém, který musel být stále zdokonalován. Největší rekonstrukce silnice z Roudníků na Trmice byla provedena v roce 1831.

Život Roudníků tak dostal zcela jinou dimenzi a na oné úrovni se udržel prakticky ještě do poválečných let. Ze 170 obyvatel byl v krátké době zaznamenán vzestup na 736.

Dnes je již těžko představitelné, jakou měla obec občanskou vybavenost. Prosperovalo zde několik konzumů, koloniálů, mlékáren, řeznictví, ale i holič. Ještě do roku 1960 u hřbitovní zdi provozoval svoji trafikou ruský legionář Václav Poustka. Havířskou – nekonečnou žízeň zde uspokojovalo několik hospod z nichž nejznámější byl hostinec Jiřího z Poděbrad, dnes hospoda pana Materny. Tam se hrávalo i divadlo a měla zde vyčleněné prostory i tělovýchovná organizace Sokol, což je zřejmé z přiložené fotografie. Hospody žily bujarým ruchem zejména při tancovačkách a různých oslavách. V sousedství statku bývalo prosperující zahradnictví, pro které byla před Roudníkama na Modlanském potoce vybudována v roce 1962 vodní nádrž.

Mládež byla soustředěna převážně ve sportovních klubech, zejména u fotbalu, ale také u hasičů. Obec měla vlastní fotbalové hřiště již před rokem 1922. Fotbal měl v Roudníkách velkou tradici. Mezi válkami zde působily dva prestižní fotbalové kluby soupeřící mezi sebou. Byl jím ATUS – klub spolku německých sociálních demokratů, který vznikl v roce 1918 a Slovan Roudníky, založený v roce 1930. Ten byl podporovaný zejména vedením místního hlubinného dolu Marie Antonie. Fotbal si udržel na místní podmínky vysokou úroveň i v době poválečné. Pro přední družstva „A“ a „B“ byly v záloze i rezervy a nezanedbávala se ani výchova mládeže. Aktivní

bylo rovněž družstvo „starých pánů“. Fotbalovému hřišti a jeho okolí, kde se provozovali i jiné sportovní soutěže byla věnována potřebná péče. v roce 1948 byly mezi hřištěm a potokem vysázeny topoly, které dodnes lemují hřiště. Pouze v době válečné, bylo hřiště zoráno a sloužilo ke sklizni kukuřice. Nové koryto potoka za hřištěm vyhloubili váleční zajatci.

Součástí sportovního dění byla rovněž všeobecná tělesná výchova, ale i lední hokej, který byl tak trochu přívěškem oddílu kopané. Hokejové hřiště bylo vybudováno v roce 1954 svépomocí, tak jako většina sportovního a kulturního zařízení. Zasloužili se o to především sportovní nadšenci z řad členů Slovanu, ale i další občané obce.

Aktivně se projevovali i hasiči. Český hasičský sbor zde působil od roku 1934. Původní „hasičárna“ stávala v místech dnešního mandlu a v roce 1938 pak byla postavena na návsi, kde bohužel opuštěná stojí dosud.

Roudnický kostel s historicky cenným oltářem býval významným církevním stánkem pro širokou spádovou oblast, zvláště v dobách, kdy v okolních obcích kostel nestál. V době válečné vzaly za své kostelní zvony. Ty se měly stát po přetavení součástí německé válečné mašinérie. Naposledy byly spatřeny v lednu 1942 v katakombách v Táboře. Další jejich osud není znám. Mše v kostele sloužil farář z Trmic, ještě v roce 1995. Od té doby tento historicky cenný stánek, který je součástí místního hřbitova, osiřel. Oltář byl přemístěn do muzea v Ústí n. L. Vnitřek kostela se opravoval v minulém roce. Hřbitov slouží dál jako pietní místo, i když se zde již nepohřbívá. Předposledním pohřbeným byl občan Roudníků, zaměstnanec dolu 5. květen Karel Krejčí. Posledním pak paní Eichlerová. Dlouhou serii hrobníků ukončil pan Sucký z Vyklic.

Svoji historii má i statek Roudníky. Přestože v jeho okolí působilo několik menších statků, bývalý nesticův statek se stal dominantou Roudníků. Dcera „uhelného hraběte „ Alberta Nostice Marie Antonie provdaná za významného dendrologa Silvu Tarouccu prodala roku 1917 statek České obchodní společnosti, která převážně financovala rozvoj uhelné těžby. Jako součást uhelného komplexu pak připadl statek dolům. Posledním nájemcem byl pan Pavlíček, který ze statku odešel v roce 1942 do Ješetice. Po válce zde působilo několik národních správců, později se stal součástí Státního statku Tuchomyšl, který původně také přináležel Nosticům. V 90. letech zažil statek několik pseudomajitelů, což se zdatně projevilo na jeho stavu. Koncem 90. let se stal majetkem rodiny Josefa Mazánka. To bylo pro statek i pro Roudníky zřejmě tím nejlepším řešením. Statek za poslední období v potu tváře a za nezměrného úsilí celé rodiny majitele mění vzhled včetně rozsáhlého příslušného okolí. Za vším je prostá láska ke koním, která se panu Mazánkovi stala osudnou již v době mládí.

Svou stránku historie v Roudníkách má i kultura. Těžko je dnes k uvěření, že ještě před výstavbou kulturního domu, bylo v domě čp. 2 kino a v čp. 11 provozoval Bohuslav Straka v letech 1948 – 1955 loutkové divadlo. Kulturní dům byl postaven v roce 1963 převážně svépomocí občanů v místě bývalého statku. Ten se poté stal místem kulturního dění v obci. Původně patřil osvětové besedě. Součástí kulturního domu byla knihovna, kino a ve velkém sále byly pořádány různé kulturní akce. Nebýt iniciativy rodiny pana Račáka, těžko by asi v dnešních podmínkách obce našel využití.

Roudníky měly z hlediska občanského soužití velkou vazbu na okolní, dnes již neexistující obce. Ta spočívala v příbuzenské provázanosti rodin, sportovním soutěžení, stejných zálibách, až po obyčejné lidové zábavy, kterými bývaly zejména vesnické tancovačky. Soudržnost obyvatel Roudníků s obyvateli Vyklic, Otovic, Lochočic, Tuchomyšle a Krajčanky, ale i Trmic byla charakterističtější než k Chabařovicím.

Roudníky měly vlastní samosprávu do roku 1980 a poté připadly pod Chabařovice. Posledním předsedou Místního národního výboru byl Jan Vospálek. Určitou dobu v Roudnících působil Občanský výbor. Rozhodujícím zlomem pro existenci těchto obcí bylo původně plánované vytěžení uhelného ložiska. Tyto záměry byly realizovány až k hranicím zástavby Roudníků. Tím byl odříznut komunikační systém z východní strany od Trmic, ale i další příslušné historicky vzniklé náležitosti. Podstatnou pro obec byla a stále je i ztráta pracovních příležitostí, na které byly Roudníky ve svém vývoji historicky napojeny. V současné době téměř všichni občané produktivního věku jsou nuceni vyhledávat zaměstnání v poměrně dalekém okolí. Pro obec je pak vítaná každá podnikatelská aktivita, jakou je na př. provozovna autodopravy pana Dudíka ml.

To vše radikálně změnilo charakter obce. Roudníky se nyní nachází v určité vývojové mezifázi. V současné době byla dokončena studie dalšího rozvoje Roudníků. Okolí by se mělo výrazně změnit po rekultivaci zbytkové jámy bývalého dolu, kde vznikne jezero. Stále hlasitěji se ozývá iniciativa výstavby nových Vyklic na prostoru mezi ocelárnou a Roudníkama. To vše se bytostně dotýká té mladší generace. Faktem je, že starší generaci tyto plány příliš neoslovují a má oprávněný pocit určité odtrženosti. Podmínky a způsob života obce, který dříve narození občané Roudníků pamatují, jim už nikdo vrátit nemůže. Pro jejich pokročilý věk jim jsou tyto záměry příliš vzdálené a síla na znovupřetváření Roudníků již pochopitelně chybí. Občanská vybavenost obce je na nízké úrovni. To vše je příčinou častých připomínek ke správné návaznosti na Chabařovice. Je pravdou, že ne všechny sliby, které byly od počátku 90. let Roudníkům dány se naplnily. Charakter připomínek je různý, avšak souhrnně vyjádřeno se jedná o požadavky na zajištění odpovídajících podmínek pro život obce. Ne vše se dá změnit okamžitě, ale lze oprávněně tvrdit, že vztah k Roudníkům se začíná měnit. V letošním roce byly uspokojeny některé konkrétní požadavky na úpravu a vzhled okolí. Je však potřeba v tom dále pokračovat.

St. Sochocký